

Anonymizované znenie

C-307/24 – 1

Vec C-307/24 [Momeut]ⁱ

**Zhrnutie návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 98 ods. 1
Rokovacieho poriadku Súdneho dvora**

Dátum prijatia:

26. apríl 2024

Vnútroštátny súd, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania:

Cour de cassation

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

25. apríl 2024

Navrhovateľ v konaní o kasačnom opravnom prostriedku:

NB

Odporca v konaní o kasačnom opravnom prostriedku:

Caisse pour l'avenir des enfants

ⁱ Názov pojednávanej veci je fiktívny. Nezodpovedá skutočnému menu ani názvu žiadneho z účastníkov konania.

1. SKUTKOVÉ OKOLNOSTI

- 1 Navrhovateľ NB žije v Belgicku a pracuje v Luxembursku. Jeho manželka tiež pracuje a má vlastný príjem. Má dve deti z predchádzajúceho vzťahu, ktoré zdieľajú spoločnú domácnosť manželov. Rodičovské práva a povinnosti k týmto deťom vykonávajú spoločne matka a biologický otec, ktorý je povinný platiť výživné vo výške 150 eur na každé dieťa.
- 2 NB poberal na obe deti svojej manželky počas určitého obdobia rodinné prídavky, ktoré vyplácal odporca, Caisse pour l'avenir des enfants (Fond pre budúcnosť detí). Nárok na tento prídavok mu bol následne odňatý so spätnou účinnosťou k 1. augustu 2016 z dôvodu, že deti už nebolo možné na základe článkov 269 a 270 luxemburského Zákonníka sociálneho zabezpečenia považovať za jeho rodinných príslušníkov.

Doterajší priebeh konania

- 3 Conseil arbitral de la sécurité sociale (Arbitrážna rada pre veci sociálneho zabezpečenia) vyhovela žalobe a rozhodla, že vyplácanie rodinných prídavkov v prospech NB sa má obnoviť. Conseil supérieur de la sécurité sociale (Vyššia rada pre veci sociálneho zabezpečenia) zmenila rozsudok prvostupňového súdu a potvrdila, že rodinný prídavok sa má odňať. Cour de cassation (Kasačný súd) teraz rozhoduje o kasačnom opravnom prostriedku proti rozhodnutiu vydanému v odvolacom konaní.

Napadnutý odvolací rozsudok

- 4 Zákomom z 23. júla 2016, ktorý nadobudol účinnosť 1. augusta 2016, bol zmenený Zákonník sociálneho zabezpečenia. Podľa nových článkov 269 a 270 uvedeného zákonníka deti manželského partnera už nemožno považovať za rodinných príslušníkov cezhraničného pracovníka. Súdny dvor vo svojom rozsudku z 2. apríla 2020 [Caisse pour l'avenir des enfants (Dieťa manželského partnera cezhraničného pracovníka), C-802/18 EU:C:2020:269] rozhodol, „že rodinné prídavky spojené s výkonom zamestnania cezhraničným pracovníkom v členskom štáte predstavujú sociálnu výhodu podľa práva Únie“ (bod 23) a že „právo Únie bráni právnej úprave členského štátu, podľa ktorej cezhraniční pracovníci môžu poberať rodinné prídavky spojené s výkonom svojho zamestnania v tomto členskom štáte len na svoje vlastné deti, s vylúčením detí ich manželského partnera, s ktorými nie sú v príbuzenskom vzťahu, ale ktorých výživu zabezpečujú, zatiaľ čo všetky deti s bydliskom v uvedenom členskom štáte majú nárok poberať takúto dávku“ (bod 71).

- 5 Na účely uplatnenia článku 2 bodu 2 písm. c) smernice 2004/38/ES¹ musí migrujúci pracovník zabezpečovať výživu dieťaťa svojho manželského partnera, aby mal nárok na rodinné prídavky. Odvolací súd zastáva názor, že Súdny dvor nepriznal cezhraničnému pracovníkovi možnosť predložiť takéto dôkaz prostredníctvom domnienky stanovenej v článku 2 ods. 2 písm. c) prvej časti vety smernice 2004/38 v prípade nevlastných detí, pričom túto domnienku vyhradil pre priamych potomkov migrujúceho pracovníka, ktorí sa považujú za rodinných príslušníkov, ak sú mladší ako 21 rokov (a za rodinných príslušníkov po dovŕšení 21 rokov, ak sa preukáže, že sú stále nezaopatrené).
- 6 Súdny dvor spresnil, že postavenie rodinného príslušníka, ktorý je nezaopatrenou osobou, vyplýva zo *skutkovej situácie*, „ktorej posúdenie prináleží členskému štátu a v prípade potreby vnútroštátnym súdom. Postavenie rodinného príslušníka cezhraničného pracovníka, ktorý je nezaopatrenou osobou tohto pracovníka, pokiaľ ide o situáciu dieťaťa manželského partnera ... tohto pracovníka, tak môže vyplývať z objektívnych skutočností, akými je existencia spoločnej domácnosti tohto pracovníka a študenta, bez toho, aby bolo potrebné určiť dôvody prispievania cezhraničného pracovníka na výživu študenta alebo presne vyčíslit rozsah tohto príspevku na výživu“ (rozsudky z 15. decembra 2016, Despeme a i., C-401/15 až C-403/15, EU:C:2016:955, bod 60 a z 2. apríla 2020, Caisse pour l'avenir des enfants, C-802/18 EU:C:2020:269, bod 50).
- 7 Súd prvého stupňa správne zohľadnil spoločné bydlisko ako kritérium na posúdenie, či dotknutá osoba zabezpečuje výživu detí svojej manželky. Z formulácie použitej Súdnym dvorom však vyplýva, že toto kritérium nebolo jediným, ktoré sa malo zohľadniť, keďže bolo uvedené len ako príklad na ilustráciu všeobecnejšieho pojmu objektívnych skutočností.
- 8 Je nesporné, že deti žijú v domácnosti, ktorú dotknutá osoba tvorí so svojou manželkou, že biologická matka detí má vlastný príjem, že rodičovské práva a povinnosti sú spoločné a že biologický otec je povinný platiť výživné na každé dieťa. Z toho vyplýva, že matka je schopná zabezpečiť výživu svojich detí v rozsahu polovice, ktorá jej prináleží v dôsledku rozvodu. Pripomína sa, že v zásade každý z biologických rodičov prispieva na výživu a výchovu spoločných detí úmerne svojim prostriedkom, prostriedkom druhého rodiča a potrebám detí a v prípade rozchodu rodičov má príspevok na ich výživu a výchovu formu výživného vyplácaného v závislosti od konkrétneho prípadu jedným z rodičov druhému. Všetky náklady na výživu svojho dieťaťa teda znášajú biologickí rodičia.
- 9 Toto zistenie nie je spochybnené potvrdeniami o prevodoch predložených zo strany NB, ktoré sa týkajú bežných výdavkov na domácnosť, keďže z týchto

¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/38/ES z 29. apríla 2004 o práve občanov Únie a ich rodinných príslušníkov voľne sa pohybovať a zdržiavať sa v rámci územia členských štátov, ktorá mení a dopĺňa nariadenie (EHS) 1612/68 a ruší smernice 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS

skutočností nevyplýva, že je jediným majiteľom zaťažného účtu, a nie je spresnené, v prospech ktorého dieťaťa boli tieto náklady vynaložené. Keďže neboli predložené žiadne ďalšie dôkazy, nie je z právneho hľadiska dostatočne preukázané, že nevlastný otec zabezpečuje výživu dieťaťa.

2. DÔVODY KASAČNÉHO OPRAVNÉHO PROSTRIEDKU

Prvý dôvod, prvá časť

- 10 Podľa ustálenej judikatúry je postavenie rodinného príslušníka pracovníka pojmom, ktorý podlieha „zásade, podľa ktorej sa ustanovenia zakotvujúce slobodu pohybu pracovníkov, ktorá predstavuje jeden zo základov Únie, majú vykladať široko“ (rozsudky z 15. decembra 2016, Depesme a, C-401/15 až C-403/15, EU:C:2016:955, bod 58 a z 18. júna 1987, Lebon, 316/85, EU:C:1987:302, body 21 až 23). Táto zásada širokého výkladu sa uplatňuje, „v situácii, v ktorej ide o príspevok cezhraničného pracovníka na výživu detí svojho manželského partnera“ (rozsudok z 15. decembra 2016, Depesme a i., C-401/15 až C-403/15, EU:C:2016:955, bod 59). Pri uplatnení tejto zásady širokého výkladu Súdny dvor rozhodol, že „[p]ostavenie rodinného príslušníka cezhraničného pracovníka, ktorý je nezaopatrenou osobou tohto pracovníka“, nie je založené na „práve na výživné“, ale že ide o „skutkovú situáciu“, pričom toto postavenie „pokiaľ ide o situáciu dieťaťa manželského partnera ... tohto pracovníka, tak môže vyplývať z objektívnych skutočností, akými je existencia spoločnej domácnosti tohto pracovníka a študenta, bez toho, aby bolo potrebné určiť dôvody prispievania cezhraničného pracovníka na výživu študenta alebo presne vyčíslíť rozsah tohto príspevku na výživu“ (rozsudok z 15. decembra 2016, Depesme a i., C-401/15 až C-403/15, EU:C:2016:95, bod 60), a že požiadavka, aby cezhraničný pracovník zabezpečoval výživu dieťaťa svojho manželského partnera, je „skutkovou situáciou, ktorej posúdenie, na základe dôkazov predložených dotknutou osobou, prislúcha správnym orgánom a prípadne vnútroštátnym súdom, pričom nie je potrebné, aby určili dôvody tohto príspevku, ani vyčíslili jeho presný rozsah“ (rozsudok z 2. apríla 2020, Caisse pour l'avenir des enfants, C-802/18 EU:C:2020:269, bod 50).
- 11 Napadnutý rozsudok však obsahuje reštriktívny výklad postavenia „rodinného príslušníka“ cezhraničného pracovníka, keďže podmienil existenciu príspevku pracovníka „dôvodmi tohto príspevku“ podľa toho, či súvisí alebo nesúvisí s neplnením povinností biologických rodičov, a posúdením „rozsahu“ tohto príspevku vo vzťahu k príspevku biologických rodičov, čo je v rozpore s judikatúrou Súdneho dvora.

Prvý dôvod, druhá časť

- 12 Podľa článku 2 ods. 2 písm. c) smernice 2004/38/ES sa deti mladšie ako 21 rokov považujú za nezaopatrené osoby. Táto domnienka sa uplatňuje na deti manželských partnerov cezhraničných pracovníkov, ako to vyplýva z návrhov generálneho advokáta vo veciach C-401/15 až C-403/15, body 70 a 71, výslovne

potvrdené v rozsudku *Depesme a i.*, C-401/15 až C-403/15, EU:C:2016:955, body 61 – 62 (zahŕňajúce pracovníka „nevlastného otca“ študenta). Toto riešenie si vyžaduje aj zásada širokého výkladu pojmu rodinný príslušník pracovníkov. Tým, že v napadnutom rozsudku nebolo uznané, že sa na NB vzťahuje táto domnienka, bol porušený článok 2 ods. 2 smernice 2004/38/ES.

Prvý dôvod, tretia časť

- 13 Článok 45 ZFEÚ týkajúci sa voľného pohybu pracovníkov v rámci Únie zahŕňa zrušenie akejkoľvek diskriminácie pracovníkov členských štátov na základe štátnej príslušnosti, pokiaľ ide o zamestnanie, odmenu za prácu a ostatné pracovné podmienky. Súdny dvor rozhodol, že článok 1 písm. i) a článok 67 nariadenia (ES) č. 883/2004... v spojení s článkom 7 ods. 2 nariadenia č. 492/2011 a článkom 2 bodom 2 smernice 2004/38/ES sa majú vykladať v tom zmysle, že bránia právnej úprave členského štátu, podľa ktorej cezhraniční pracovníci môžu poberať rodinné prídavky... len na svoje vlastné deti, s vylúčením detí ich manželského partnera, s ktorými nie sú v príbuzenskom vzťahu, ale ktorých výživu zabezpečujú, zatiaľ čo všetky deti s bydliskom v uvedenom členskom štáte majú nárok poberať takúto dávku. V dôsledku tohto rozhodnutia napadnutý rozsudok porušil zásadu „voľného pohybu pracovníkov a zákazu priamej alebo nepriamej diskriminácie“ zakotvenú vo vyššie uvedených ustanoveniach.

Prvý dôvod, štvrtá (subsidiárna) časť

- 14 Ak má Cour de cassation (Kasačný súd) v úmysle zamietnuť prvé tri časti prvého dôvodu (neoprávnené odmietnutie položiť prejudiciálnu otázku umožňuje podať žalobu o nesplnenie povinnosti a predstavuje porušenie článku 6 EDLP), je potrebné položiť tieto prejudiciálne otázky:

1. *Bráni „zásada, podľa ktorej sa ustanovenia zakotvujúce voľný pohyb pracovníkov, ktoré predstavujú jeden zo základov Únie, majú vykladať široko“ (rozsudok *Depesme a i.*, ...bod 58) tomu, aby sa ustanovenia členského štátu vykladali v tom zmysle, že cezhraniční pracovníci nemôžu poberať rodinné prídavky v súvislosti s ich výkonom zárobkovej činnosti v tomto členskom štáte na deti ich manželských partnerov, ak sú tieto deti maloleté a žijú v domácnosti cezhraničného pracovníka, a to z dôvodu, že biologickí rodičia dieťaťa tiež prispievajú alebo môžu prispievať na jeho výživu?*

2. *Vzťahuje sa domnienka uvedená v článku 2 ods. 2 písm. c) smernice 2004/38/ES, podľa ktorej sa deti mladšie ako 21 rokov považujú za nezaopatrované osoby, na deti manželských partnerov cezhraničných pracovníkov žijúcich v ich domácnosti?*

3. *Bráni zásada „voľného pohybu pracovníkov“ a zákaz diskriminácie, vyplývajúce z bodov 1 a 2 článku 45 ZFEÚ, ako aj článok 1 písm. i) a článok 67 nariadenia (ES) č. 883/2004 v spojení s článkom 7 ods. 2 nariadenia č. 492/2011 a článkom 2 bodom 2 smernice 2004/38/ES tomu, aby sa ustanovenia členského štátu vykladali v tom zmysle, že cezhraniční pracovníci nemôžu poberať rodinné*

prídavky v súvislosti s ich výkonom zárobkovej činnosti v tomto členskom štáte na deti ich manželských partnerov, ak tieto deti majú menej ako 21 rokov a bývajú v domácnosti cezhraničného pracovníka, a to z dôvodu, že biologickí rodičia dieťaťa tiež prispievajú na jeho výživu, zatiaľ čo všetky deti s bydliskom v uvedenom členskom štáte majú nárok na poberanie tohto príspevku?

Druhý dôvod

- 15 Napadnutému rozsudku sa vytyka, že v ňom došlo k porušeniu článku 1 Protokolu č. 12 k EDLP a článku 14 EDLP, ktoré sú uplatniteľné na nárok na sociálne dávky. Pri posudzovaní, či došlo k diskriminácii v zmysle týchto ustanovení, prikladá ESĽP „veľmi presvedčivú hodnotu“ [zisteniam Súdneho dvora - *neoficiálny preklad*]. Súdny dvor už konštatoval, že viaceré luxemburské predpisy diskriminujú cezhraničných pracovníkov [napríklad rozsudky z 20. júna 2013, Giersch a i. (C-20/12, EU:C:2013:411) alebo zo 14. decembra 2016, Bragança Linares Verruga a i. (C-238/15, EU:C:2016:949) alebo z 10. júla 2019, Aubriet (C-410/18, EU:C:2019:582)]. Tým, že bol prijatý reštriktívny výklad postavenia „rodinného príslušníka“ cezhraničného pracovníka a jeho prispievania na výživu maloletých detí jeho manželského partnera, ktorí žijú v spoločnej domácnosti, a najmä tým, že bolo odmietnuté uplatnenie domnienky vyplývajúcej z článku 2 bodu 2 smernice 2004/38/ES, podľa ktorej sa maloleté deti mladšie ako 21 rokov považujú za nezaopatrené osoby, a tým, že prispievanie pracovníka na výživu maloletých detí žijúcich v jeho domácnosti podmienila „dôvodmi tohto príspevku“ a posúdením „rozsahu“ tohto príspevku vo vzťahu k príspevku rodičov, zatiaľ čo všetky deti s bydliskom v uvedenom členskom štáte majú právo poberať sporné rodinné prídavky, v napadnutom rozsudku došlo v rozpore s vyššie uvedenými ustanoveniami k novej neprípustnej diskriminácii medzi cezhraničnými pracovníkmi a pracovníkmi s bydliskom v danom členskom štáte, ktorá predstavuje nepriamu diskrimináciu na základe štátnej príslušnosti a nezakladá sa na žiadnom legitímnom celi.

3. ANALÝZA COUR DE CASSATION (KASAČNÉHO SÚDU)

O výklade práva Európskej únie

- 16 Súdny dvor rozhodol, že právo cezhraničného pracovníka na vyplácanie rodinných prídavkov na dieťa jeho manželského partnera, s ktorým nie je v príbuzenskom vzťahu, je podmienené preukázaním, že spĺňa podmienku zabezpečovania výživy tohto dieťaťa (rozsudok z 2. apríla 2020, Caisse pour l'avenir des enfants (Dieťa manželského partnera cezhraničného pracovníka), C-802/18 EU:C:2020:269).
- 17 Na základe tohto kritéria odvolací súd na odôvodnenie rozhodnutia o odňatí rodinných prídavkov,
- implicitne, ale nevyhnutne uviedol, že dôkazy o existencii manželstva medzi cezhraničným pracovníkom a matkou detí a o existencii

spoločnej domácnosti cezhraničného pracovníka, jeho manželky a detí, bez ohľadu na to, či sa posudzujú samostatne alebo spoločne nepreukazujú, že táto podmienka bola splnená,

- konštatoval, že obaja biologickí rodičia majú prostriedky na to, aby prispievali na výživu detí, a skutočne na ňu prispievajú, pričom matka vykonáva zárobkovú činnosť a otec je povinný platiť výživné vo výške 150 eur na každé z detí, a vyvodil z toho záver, že *„všetky náklady na výživu svojich detí znášajú biologickí rodičia“*,
 - uviedol, že dôkaz o prevodoch týkajúcich sa bežných nákladov na domácnosť z právneho hľadiska dostatočne nepreukazuje, že NB zabezpečoval výživu detí, keďže nebolo preukázané, že je jediným majiteľom zaťaženého účtu.
- 18 Súdny dvor pôvodne použil pojem „zabezpečenie výživy“ tak, že cezhraničný pracovník môže mať nárok na štátnu dávku vo forme sociálnej výhody, v prejednávanej veci finančného príspevku na vysokoškolské štúdium, na svoje vlastné dieťa, pokiaľ naďalej zabezpečuje výživu tohto dieťaťa (rozsudky z 26. februára 1992, Bemini, C-3/90, ECLI:EU:C:1992:89, body 25 a 29; z 8. júna 1999, Meeusen, C-337/97, ECLI:EU:C:1999:284, bod 19; zo 14. júna 2012, Komisia/Holandsko, C-342, ECLI:EU:C:2012:346, bod 35 a z 20. júna 2013, Guirsch, C-20/12, ECLI:EU:C:2013:411, bod 39) bez toho, aby bol tento pojem v týchto rozsudkoch vymedzený.
- 19 Súdny dvor následne, ešte stále v súvislosti so sociálnou výhodou, spočívajúcou vo finančnom príspevku na vysokoškolské štúdium, ktorá sa však vzťahuje na dieťa, ktoré nie je v príbuzenskom vzťahu s cezhraničným pracovníkom, spresnil podmienku „zabezpečenia výživy“, pričom najprv uviedol, že *„nie je založená na práve na výživné“* (rozsudok z 15. decembra 2016, Depesme a i., C-401/15 až C-403/15, EU:C:2016:955, bod 58) a následne dodal, že *„postavenie závislého rodinného príslušníka vyplýva zo skutkovej situácie. Ide o rodinného príslušníka, ktorého podporuje pracovník, bez toho, aby bolo potrebné zisťovať dôvody poskytovania tejto podpory a pýtať sa, či dotknutá osoba je schopná zabezpečiť si svoje potreby zárobkovou činnosťou“* (body 58 a 59). Dospel k záveru, *„že postavenie rodinného príslušníka, ktorý je nezaopatrenou osobou, vyplýva zo skutkovej situácie, ktorej posúdenie prináleží členskému štátu a v prípade potreby vnútroštátnym súdom. Postavenie rodinného príslušníka cezhraničného pracovníka, ktorý je nezaopatrenou osobou tohto pracovníka, pokiaľ ide o situáciu dieťaťa manželského partnera alebo uznaného partnera tohto pracovníka, tak môže vyplývať z objektívnych skutočností, akými je existencia spoločnej domácnosti tohto pracovníka a študenta, bez toho, aby bolo potrebné určiť dôvody prispievania cezhraničného pracovníka na výživu študenta alebo presne vyčísliť rozsah tohto príspevku na výživu“* (bod 60).
- 20 Súdny dvor následne uplatnil kritérium „zabezpečenia výživy“ na otázku, či cezhraničný pracovník môže mať nárok na sociálnu výhodu spočívajúcu vo

vyplácaní rodinných prídavkov na dieťa, s ktorým nie je v príbuzenskom vzťahu, a v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, „že pod dieťaťom cezhraničného pracovníka, ktorému sa nepriamo priznávajú sociálne výhody upravené v tomto poslednom uvedenom ustanovení, treba chápať nielen dieťa, ktoré je v príbuzenskom vzťahu s týmto pracovníkom, ale aj dieťa manželského partnera alebo registrovaného partnera uvedeného pracovníka, pokiaľ tento pracovník zabezpečuje výživu tohto dieťaťa. Podľa Súdneho dvora táto posledná požiadavka vyplýva zo skutkovej situácie, ktorej posúdenie, na základe dôkazov predložených dotknutou osobou, prislúcha správnym orgánom a prípadne vnútroštátnym súdom, pričom nie je potrebné, aby určili dôvody tohto príspevku, ani vyčíslili jeho presný rozsah“ [rozsudok z 2. apríla 2020, Caisse pour l'avenir des enfants (Dieťa manželského partnera cezhraničného pracovníka), C-802/18 EU:C:2020:269, bod 50]. Súdny dvor totiž spresnil, „že biologický otec dieťaťa neplatí jeho matke výživné. Zdá sa teda, že FV, ktorý je manželom matky HY, zabezpečuje výživu tohto dieťaťa, čo však prináleží overiť vnútroštátnemu súdu“ (bod 52).

- 21 Súdny dvor ďalej rozhodol, že „pojem ‚rodinný príslušník‘ cezhraničného pracovníka, ktorý môže nepriamo požívať výhodu rovnosti zaobchádzania v zmysle článku 7 ods. 2 nariadenia č. 492/2011, zodpovedá pojmu ‚rodinný príslušník‘ v zmysle článku 2 bodu 2 smernice 2004/38, ktorý zahŕňa manželského partnera alebo partnera, s ktorým občan Únie uzavrel registrované partnerstvo, priamych potomkov, ktorí majú menej než 21 rokov alebo sú nezaopatrenými osobami, a priamych potomkov partnera alebo manželského partnera. Súdny dvor v tejto súvislosti zohľadnil najmä odôvodnenie 1, článok 1 a článok 2 ods. 2 smernice 2014/54“ (bod 51).
- 22 Cour de cassation (Kasačný súd) vyvodzuje z tvrdenia, podľa ktorého výraz „zabezpečenie výživy“ vyplýva zo skutkovej situácie, že nejde o čisto faktický pojem, ktorý je vyňatý z preskúmania Súdny dvorom a Cour de cassation (Kasačným súdom), ale cieľom tejto formulácie je zdôrazniť, že tento pojem sa posudzuje bez toho, aby sa prihliadalo na akéhokoľvek práva dieťaťa na výživné (pozri rozsudok z 15. decembra 2016, Depesme a i., C-401/15 až C-403/15, EU:C:2016:955, bod 58).
- 23 Cour de cassation (Kasačný súd) ďalej z vyššie uvedeného vyvodzuje, že pojem „zabezpečenie výživy“ v rámci právnej úpravy týkajúcej sa priznania sociálnych výhod predstavuje autonómny pojem práva Európskej únie, ktorý si vyžaduje jednotné uplatňovanie a výklad.
- 24 Takýto jednotný výklad však v súčasnosti nie je zabezpečený s ohľadom na otázky, ktoré vyvolávajú prejednávané problémy.
- 25 V tejto súvislosti má Cour de cassation (Kasačný súd) posúdiť rozsah príkladu uvedeného v rozsudku z 15. decembra 2016, Depesme a i. (C-401/15 až C-403/15, EU:C:2016:955, bod 60) v súvislosti s „objektívny[ymi] skutočnosťami, akými je existencia spoločnej domácnosti tohto pracovníka a študenta“, na jednej strane,

pokiaľ ide o otázku, či je tento bod uvedený len ako príklad, alebo naopak ako podmienka, v takom prípade vzniká otázka, či ide o dostatočnú podmienku alebo nevyhnutnú podmienku a na druhej strane, či je relevantný spôsob financovania spoločnej domácnosti, keďže treba preskúmať, či cezhraničný pracovník čiastočne alebo úplne prispieva na uvedené financovanie.

- 26 Pokiaľ ide o potreby dieťaťa, ktoré sa majú zohľadniť a ktoré cezhraničný pracovník zabezpečuje, Súdny dvor si kladie otázku, či sa majú zohľadniť len potreby výživného a základné vyživovacie potreby dieťaťa (starostlivosť, oblečenie, bývanie, vzdelávanie...), alebo sa majú zohľadniť akékoľvek výdavky vo všeobecnosti, vrátane tých, ktoré sú vynaložené na zábavu alebo základný komfort (mobilné telefóny, reštaurácie, vodičský preukaz atď.), alebo aj výdavky na prepychové, drahé alebo luxusné veci (pravidelné nákupy elektronických zariadení, dovolenky vo vzdialených krajinách...), ktoré majú zabezpečiť určitú životnú úroveň.
- 27 Pokiaľ ide o spôsoby, akými cezhraničný pracovník zabezpečuje výživu dieťaťa, Cour (Kasačný súd) sa pýta, či príspevok cezhraničného pracovníka na výživu dieťaťa musí mať formu hotovostných platieb priamo dieťaťu, alebo či môže mať formu výdavkov vynaložených v záujme dieťaťa. V tom istom kontexte vzniká otázka, či výdavok musí byť vynaložený, ako to zrejme vyplýva zo záverov Generálnej prokuratúry, v osobitnom alebo dokonca výlučnom záujme dieťaťa, alebo či sa zohľadňujú výdavky vynaložené v spoločnom záujme rodiny (splátky hypotekárneho úveru, nájomné, nákup spoločne používaných zariadení...). Pokiaľ ide o konkrétny spôsob vyvstáva otázka, či výdavky vynaložené cezhraničným pracovníkom na zabezpečenie výživy dieťaťa musia mať určitú opakujúcu sa, pravidelnú alebo periodickú povahu (hypotekárny úver, nájomné, poplatky za elektrickú energiu a kúrenie, faktúry za telefón...), alebo či treba zohľadniť aj jednorazové výdavky (príležitostné nákupy oblečenia...). Napokon berie na vedomie, že Súdny dvor spresnil, že pri posudzovaní skutkovej situácie nie je potrebné určiť dôvody príspevku cezhraničného pracovníka, ani vyčísliť jeho presný rozsah [rozsudky z 15. decembra 2016, Despeme a i., C-401/15 až C-403/15, EU:C:2016:955, bod 64 a z 2. apríla 2020, Caisse pour l'avenir des enfants (Dieťa manželského partnera cezhraničného pracovníka) (C-802/18 EU:C:2020:269, bod 50)], Cour [de cassation] (Kasačný súd) sa pýta, či sa má zohľadniť akýkoľvek príspevok, hoci aj minimálny, alebo či musí mať určitú významnú výšku, a v tomto poslednom uvedenom prípade, či je potrebné posúdiť toto kritérium vo vzťahu k potrebám dieťaťa alebo vo vzťahu k finančnej situácii cezhraničného pracovníka.
- 28 Otázky môže vyvolať aj pôvod finančných prostriedkov, keďže v určitých prípadoch má cezhraničný pracovník so svojím manželským partnerom alebo registrovaným partnerom, rodičom dieťaťa, spoločný bankový účet, ktorý slúžil na úhradu výdavkov vynaložených v rámci súdneho konania na preukázanie splnenia podmienky „zabezpečenia výživy“ dieťaťa a to bez toho, aby na tento účet prispieval výlučne cezhraničný pracovník, prípadne bez toho, aby preukázal,

v akom rozsahu prispieva na tento účet, pričom v takom prípade vzniká otázka, či príspevok na potreby dieťaťa pochádza od cezhraničného pracovníka.

- 29 Cour [de cassation] (Kasačný súd) sa ďalej pýta na rozsah spresnenia, ktoré Súdny dvor poskytol v rozsudku z 15. decembra 2016, Depesme a i. (C-401/15 až C-403/15, ECLI:EU:C:2016:955, bod 62), v ktorom sa uvádza, že „*normotvorca Únie zastáva názor, že deti sú v každom prípade považované za nezaopatrované až do veku 21 rokov*“, v tom zmysle, že otázka znie, či sa každé dieťa mladšie ako 21 rokov len na základe tejto podmienky veku alebo v spojení s inými faktormi považuje za dieťa, ktorého výživu zabezpečuje cezhraničný pracovník.
- 30 Ďalej treba posúdiť otázku príspevku rodičov na potreby dieťaťa. Na rodičov sa zo zákona vzťahuje vyživovacia povinnosť na rozdiel od cezhraničného pracovníka, ktorý takúto povinnosť nemá. Kritérium „*zabezpečenia výživy*“ dieťaťa si naopak v prípade dieťaťa vyžaduje posúdenie skutkového stavu. Vystáva preto otázka, či na vylúčenie existencie príspevku cezhraničného pracovníka stačí preukázať existenciu a rozsah vyživovacej povinnosti rodičov, alebo či treba zabezpečiť aj to, aby bola vyživovacia povinnosť rodičov stanovená v primeranej výške a aby si svoju vyživovaciu povinnosť skutočne plnili, a aby tak nebol potrebný doplnkový alebo dodatočný príspevok od cezhraničného pracovníka. V prípade neexistencie skutočného vyplatenia takejto pomoci vzniká otázka, či treba overiť, či sa manželský alebo registrovaný partner cezhraničného pracovníka aspoň pokúsil prijať opatrenia na nútený výkon a či v konečnom dôsledku príspevok cezhraničného pracovníka nahrádza neplnenie povinností jedného z rodičov. Vo vzťahu k tomuto výživnému a otázke, či je stanovené v primeranej výške, môže byť prípadne relevantný spôsob jeho určenia, a to súdom alebo zmluvou. Tieto aspekty môžu súvisieť s vyššie uvedenou otázkou, ktorá sa týka toho, aké výdavky na dieťa treba zohľadniť. Hoci prichádzajú do úvahy len výdavky na stravu a náklady nevyhnutné na jeho výživu, vyživovacia povinnosť rodičov v zásade pokryje tieto potreby, takže doplnkový alebo dodatočný príspevok od cezhraničného pracovníka na pokrytie týchto potrieb je bezpredmetný.
- 31 Pokiaľ ide o vzťahy s druhým rodičom dieťaťa, je ešte potrebné zvážiť, či je relevantné preskúmať režim, na základe ktorého sa dieťa striedavo zdržiava u obidvoch svojich rodičov, keďže rozsiahle právo na styk s deťmi a pobyt u neho alebo spoločný pobyt môžu viesť k tomu, že druhý rodič v zásade prevezme vo významnejšej miere svoju vyživovaciu povinnosť, čím sa zmenší priestor na prípadnú potrebu pokrytia potrieb dieťaťa zo strany cezhraničného pracovníka.
- 32 Všetky tieto otázky treba v zásade posudzovať v kontexte zásady širokého výkladu ustanovení, ktoré zakotvujú voľný pohyb pracovníkov (rozsudok z 15. decembra 2016, C-401/15 až C-403/15, Depesme a i., ECLI:EU:C:2016:955, bod 58), a teda aj možných hraníc takejto zásady širokého výkladu.
- 33 Tieto úvahy viedli Cour [de cassation] (Kasačný súd) k tomu, aby podal návrh na začatie prejudiciálneho konania na Súdny dvor.

4. PREJUDICIÁLNE OTÁZKY

34 Cour de cassation (Kasačný súd) kladie nasledujúce otázky:

1 a) Má sa podmienka „zabezpečenia výživy“ dieťaťa, z ktorej vyplýva postavenie rodinného príslušníka v zmysle ustanovení práva Európskej únie, ako bola stanovená judikatúrou Súdneho dvora v rámci voľného pohybu pracovníkov a poberania sociálnej výhody cezhraničným pracovníkom v súvislosti s výkonom jeho zárobkovej činnosti v členskom štáte, na dieťa jeho manželského partnera alebo registrovaného partnera, s ktorým nie je v príbuzenskom vzťahu, vykladať samostatne alebo v spojení so zásadou širokého výkladu ustanovení týkajúcich sa zabezpečenia voľného pohybu pracovníkov tak, že existuje a teda zakladá nárok na poberanie sociálnej výhody

- len na základe manželstva alebo registrovaného partnerstva medzi cezhraničným pracovníkom a rodičom dieťaťa,
- len na základe skutočnosti, že cezhraničný pracovník a dieťa žijú v spoločnej domácnosti alebo majú spoločné bydlisko,
- len na základe skutočnosti, že cezhraničný pracovník vynaloží akýkoľvek výdavok v prospech dieťaťa, aj keď
 - o pokrýva iné potreby ako základné alebo vyživovacie potreby,
 - o je poskytnutý tretej osobe a dieťa má z neho prospech len nepriamo,
 - o nie je vo výlučnom alebo osobitnom záujme dieťaťa, ale je v prospech celej domácnosti,
 - o je len príležitostný,
 - o je nižší ako výdavok vynaložený rodičmi,
 - o je vo vzťahu k potrebám dieťaťa zanedbateľný,
- len preto, že výdavky sú hradené zo spoločného účtu cezhraničného pracovníka a jeho manželského partnera alebo registrovaného partnera, ktorý je rodičom dieťaťa, bez ohľadu na pôvod finančných prostriedkov vložených na účet,
- len preto, že má dieťa menej ako 21 rokov?

1b) Ak je odpoveď na prvú otázku záporná, má sa podmienka „zabezpečenia výživy“ vykladať tak, že je splnená, a teda zakladá nárok na poberanie sociálnej výhody, ak sú dané dve alebo viaceré z týchto okolností?

2) Má sa podmienka „zabezpečenia výživy“ dieťaťa, z ktorej vyplýva postavenie rodinného príslušníka v zmysle ustanovení práva Európskej únie, ako bola stanovená judikatúrou Súdneho dvora v rámci voľného pohybu pracovníkov a poberania sociálnej výhody cezhraničným pracovníkom v súvislosti s výkonom jeho zárobkovej činnosti v členskom štáte, na dieťa jeho manželského partnera alebo registrovaného partnera, s ktorým nie je v príbuzenskom vzťahu, vykladať samostatne alebo v spojení so zásadou širokého výkladu ustanovení týkajúcich sa zabezpečenia voľného pohybu pracovníkov tak, že neexistuje, a teda vylučuje nárok na poberanie sociálnej výhody

- len na základe existencie vyživovacej povinnosti rodičov dieťaťa bez ohľadu na to,
 - o či je táto vyživovacia povinnosť stanovená súdom alebo zmluvou,
 - o v akej výške bola táto vyživovacia povinnosť stanovená,
 - o či povinný skutočne toto výživné platí,
 - o či príspevok cezhraničného pracovníka nahrádza neplnenie povinností rodičom dieťaťa,
- len na základe skutočnosti, že dieťa sa pravidelne zdržiava u druhého rodiča v rámci výkonu práva styku a ubytovania alebo striedavého pobytu alebo iného režimu?